

Τοπικά Σχέδια Δράσης για την προώθηση Ενεργειακά Αποδοτικότερων Προϊόντων

Το έργο pro-ΕΕ έχει ως στόχο την εφαρμογή διαδικασιών για τη διεξαγωγή πράσινων δημόσιων προμηθειών που ενισχύουν την ενεργειακή αποδοτικότητα, αλλά και την ανάπτυξη στρατηγικών για τη διάδοση και υιοθέτηση ενεργειακά αποδοτικότερων απαιτήσεων για προϊόντα και από όλους τους άλλους αγοραστές. Για το σκοπό αυτό, πέντε πιλοτικές πόλεις συντάσσουν ολοκληρωμένα σχέδια δράσης για ενεργειακή αποδοτικότητα, τα οποία αφορούν τη συμμετοχή ενδιαφερόμενων φορέων καθώς και δράσεις αφύπνισης και κινητοποίησης των πολιτών.

Πέντε πόλεις, στο πλαίσιο του έργου, συμφώνησαν να αποτελέσουν το «καλό παράδειγμα» για αυτές τις διαδικασίες προμηθειών. Οι πέντε αυτές πιλοτικές πόλεις είναι: το Αμαρούσιον (Ελλάδα), το Cascais και το Torres Vedras (Πορτογαλία) και το San Sebastian και η Murgia (Ισπανία). Ειδικότερα οι διαδικασίες για τη διεξαγωγή πράσινων δημόσιων προμηθειών, οι οποίες αναπτύχθηκαν και εφαρμόστηκαν στο πλαίσιο του έργου pro-ΕΕ, πρόκειται να ενσωματωθούν σε μια γενικότερη στρατηγική για βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας. Αναπόσπαστο μέρος της στρατηγικής αυτής είναι ένα σύνολο μέτρων και δραστηριοτήτων για την προώθηση των «προμηθειών ενεργειακά αποδοτικότερων προϊόντων» σε ένα ευρύτερο σύνολο αγοραστών, όπως οι δημοτικές επιχειρήσεις, άλλες δημόσιες αρχές και αναπτυξιακές εταιρείες. Τέλος, η ενιαία και ολοκληρωμένη ενεργειακή στρατηγική συμπληρώνεται με την πραγματοποίηση επιπρόσθετων δράσεων ευαισθητοποίησης των πολιτών σχετικά με ενεργειακά αποδοτικές συσκευές και κτιριακές υποδομές.

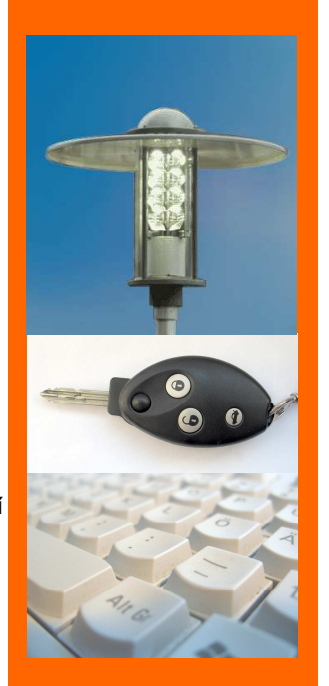
Για το σκοπό αυτό, οι πιλοτικές πόλεις θα αναπτύξουν σε τοπικό επίπεδο σχέδια ενεργειακής αποδοτικότητας, με έμφαση στις προμήθειες και στην προώθηση ενεργειακά αποδοτικότερων προϊόντων. Η ανάπτυξη των σχεδίων θα γίνει από τις δημοτικές αρχές, με τη συμμετοχή αρχικά όσο δυνατόν περισσότερων τμημάτων από αυτές ενώ στη συνέχεια προβλέπεται και συμμετοχή από το σύνολο των τοπικών φορέων ώστε να αξιοποιηθεί ολόκληρο το δυναμικό για ενεργειακή αποδοτικότητα.

Ως κατευθυντήρια μεθοδολογία για την ανάπτυξη των τοπικών σχεδίων για ενεργειακή αποδοτικότητα, η Climate Alliance πρότεινε τη μέθοδο CLIMATE COMPASS, η οποία βασίζεται σε μια διαδικασία πέντε βημάτων, υποβοηθούμενη από διάφορα εργαλεία, καθώς και ενδεικτικές μελέτες εφαρμογής από όλη την Ευρώπη.

Σε πρώτο στάδιο, οι πιλοτικές πόλεις έκαναν μια **Ανίχνευση του δυναμικού για Ενεργειακή Αποδοτικότητα**, η οποία αντιστοιχεί σε μια αξιολόγηση των δραστηριοτήτων που έχουν ήδη διεξαχθεί σε τοπικό επίπεδο. Σε κάθε πιλοτική πόλη προσωπικό, από τα σχετικά τμήματα, συμμετείχε σε συναντήσεις για την καταγραφή των δραστηριοτήτων που έχουν ήδη ή πρόκειται να διεξαχθούν, καθώς και για την αναγνώριση τυχόν επιπρόσθετων μέτρων σε ολόκληρο το πλαίσιο της ενεργειακής αποδοτικότητας, με έμφαση ειδικότερα στα θέματα του pro-ΕΕ.

Εργαλείο αποτέλεσε ένας πίνακας με μέτρα που καλύπτουν τέσσερα πεδία δράσεων (συμπεριλαμβανομένου του πεδίου δράσης για Πράσινες Δημόσιες Προμήθειες, το οποίο αναπτύχθηκε πρόσφατα στο πλαίσιο του pro-ΕΕ).

Και οι πέντε πιλοτικές πόλεις ολοκλήρωσαν την Ανίχνευση του δυναμικού για Ενεργειακή Αποδοτικότητα, δημιουργώντας έτσι μια βάση για το επόμενο βήμα, λαμβάνοντας υπόψη όχι μόνο ότι υπάρχει ήδη, αλλά και κινητοποιώντας ουσιαστικά τους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης πάνω σε θέματα ενεργειακής αποδοτικότητας γενικότερα, αλλά και συμμετοχής στο έργο pro-ΕΕ ειδικότερα.

Ένα παράδειγμα τέτοιων νέων μέτρων αποτελεί η εφαρμογή ενός κανονισμού για την ενίσχυση της ενεργειακής αποδοτικότητας στο δημόσιο φωτισμό στην πόλη Cascais. Αυτός ο κανονισμός διαχωρίζει τη δημοτική επικράτεια σε τομείς, όπου ο βαθμός φωταγωγησίας κυμαίνεται ανάλογα με τη λειτουργία του διαμερίσματος. Μέσω του κανονισμού θεσπίζονται επίσης τα τεχνικά κριτήρια που εξασφαλίζουν την ενεργειακή αποδοτικότητα της εγκατεστημένης τεχνολογίας. Για τη λειτουργία και εφαρμογή του κανονισμού προβλέπεται η διεξαγωγή συναντήσεων με τη συμμετοχή διαφορετικών τμημάτων του Δημοτικού Συμβουλίου, (π.χ. νομικά, αστικά και περιβαλλοντικά τμήματα) ώστε να καλύπτονται όλες οι παράμετροι, ενώ σε ένα επόμενο στάδιο, θα μπορούν και υπόλοιποι φορείς να υποβάλλουν προτάσεις.

Όλες οι πιλοτικές πόλεις θα προχωρήσουν έπειτα στην **προτροπή για συμμετοχή εξωτερικών φορέων και πολιτών**. Σκοπός είναι η αναγνώριση δράσεων και μέτρων ξεχωριστά για κάθε φορέα (εταιρείες, συλλόγους στέγασης, ιδιώτες, κλπ) και η πληροφόρηση πάνω σε θέματα σχετικά με το πως η τοπική αρχή θα μπορούσε να υποστηρίξει ή να προωθήσει τέτοιες ενέργειες. Για το σκοπό αυτό, και οι πέντε πιλοτικές πόλεις θα οργανώσουν συναντήσεις με τοπικούς φορείς και θα ετοιμάσουν δημόσιες συναντήσεις για τους πολίτες, όπου θα ενημερώσουν για τις δραστηριότητες και τους στόχους τους, τις δυνατότητες και τα οφέλη της ενεργειακής αποδοτικότητας για τους διάφορους φορείς, ενώ θα παρουσιαστούν και ενδεικτικά παραδείγματα ενεργειακά αποδοτικών προϊόντων.

Σχετικά με τις καμπάνιες ευαισθητοποίησης που εμπιρεύουν συγκεκριμένα κριτήρια για κάθε ομάδα χρηστών, η Climate Alliance παρέχει ιδέες και προτάσεις μέσω του **'Climate City Toolbox'**, ένα σύνολο δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης έτοιμες προς εφαρμογή για επιλεγμένες ομάδες-στόχους σε όλους τους τομείς σχετικούς με την προστασία του κλίματος και συγκεκριμένα για την ενεργειακή αποδοτικότητα και την κατανάλωση ενέργειας.

Στο τέλος της πιλοτικής φάσης, οι πέντε πόλεις θα έχουν αναπτύξει τα δικά τους σχέδια ενεργειακής αποδοτικότητας αρκετά λεπτομερώς, τα οποία θα περιλαμβάνουν στόχους αναφερόμενους σε διαφορετικά πεδία και τομείς, μια σειρά δραστηριοτήτων και μέτρων για άμεση εφαρμογή (τα οποία ενδέχεται να έχουν ήδη τεθεί σε εφαρμογή) καθώς και μια μέσο- και μακροπρόθεσμη στρατηγική. Το τελικό βήμα θα αφορά τη διαβούλευση του σχεδίου από το τοπικό δημοτικό συμβούλιο μέχρι το τέλος του έργου, εξασφαλίζοντας έτσι μια ισχυρή πολιτική υποστήριξη των στόχων του ως ένα σημαντικό έναυσμα και στήριγμα τόσο για τους εμπειρογνώμονες και το διοικητικό προσωπικό όσο και για το ευρύ κοινό.

Ulrike Janssen

Το pro»ΕΕ και το Σύμφωνο των Δημάρχων

Το Σύμφωνο των Δημάρχων αναφέρεται σε μια νέα πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σύμφωνα με την οποία **συμβαλλόμενες πόλεις και Δήμοι δεσμεύονται να υπερβούν τους ενεργειακούς στόχους «3x20» της ΕΕ, μέσω ενίσχυσης της ενεργειακής αποδοτικότητας και καθαρότερης παραγωγής και χρήσης ενέργειας. Οι πιλοτικές πόλεις του pro-ΕΕ Cascais, Murcia και San Sebastian συγκαταλέγονται στις πρώτες συμβαλλόμενες πόλεις του Συμφωνίου των Δημάρχων.**

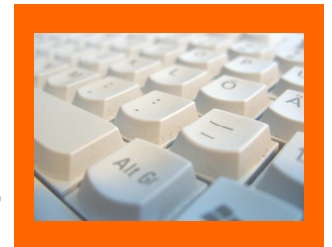

Δραστηριότητες πάνω σε Πράσινες Δημόσιες Προμήθειες στη χώρα των Βάσκων

Μέσω της Δημόσιας Υπηρεσίας της για την Προστασία του Περιβάλλοντος (IHOBÉ), η κυβέρνηση των Βάσκων ανέπτυξε και εφαρμόζει ένα Περιφερειακό Σχέδιο Δράσης για Πράσινες Δημόσιες Προμήθειες (ΠΣΔ ΠΔΠ).

Οι κοινές στρατηγικές εστιάζουν μόνο στις δημοτικές αρχές (ζήτηση) θέτοντας στόχους, αναπτύσσοντας εργαλεία, κλπ. Ωστόσο, για την κινητοποίηση της αγοράς, σημαντική είναι και η προώθηση περιβαλλοντικά φιλικότερων εταιρειών και προϊόντων (προσφορά). Η πρωτοπορία της προσέγγισης των Βάσκων εντοπίζεται στο συνδυασμό και των δύο διαστάσεων στο ΠΣΔ ΠΔΠ, στο συντονισμό μεταξύ προσφοράς και ζήτησης, με χρήση εργαλείων όπως η ευαισθητοποίηση, η εκπαίδευση και η υποστήριξη των δημοτικών αρχών και εταιρειών.

Τα τελευταία 10 χρόνια η IHOBÉ προωθεί το **διάλογο με την αγορά** και την ενεργοποίηση των τοπικών εταιρειών στους τομείς της καθαρότερης παραγωγής και καθαρότερων πρακτικών (Ecoscan) και στην αποδοτικότητα των πόρων για τα προϊόντα τους (Eco-design).

Η **προώθηση της ζήτησης** αποτελεί προτεραιότητα στο Βασκικό Περιβαλλοντικό πρόγραμμα πλαίσιο (2006-2010) και το Βασκικό Πρόγραμμα για Περιβαλλοντικά Βιώσιμη Κατανάλωση (2006-2010). Από το 2006, η IHOBÉ παρέχει διάφορα εργαλεία και υπηρεσίες για τις δημόσιες διοικήσεις με σκοπό την εφαρμογή ΠΔΠ:

- ▶ Κοινά κριτήρια για 14 ομάδες προϊόντων που περιλαμβάνουν περισσότερα από 20 προϊόντα και υπηρεσίες
- ▶ Πράσινες Δημόσιες Προμήθειες (ΠΔΠ)
- ▶ Διάλογος με προμηθευτές
- ▶ Εκπαιδευτικά προγράμματα σε ΠΔΠ για δημόσιους υπάλληλους
- ▶ Άμεση βοήθεια
- ▶ Σεμινάρια επιμόρφωσης και ανταλλαγή Καλών Παραδειγμάτων

Τα **Κοινά κριτήρια** βασίζονται στην εργαλειοθήκη ΠΔΠ της ΕΕ και έχουν εναρμονιστεί με την περιφερειακή κατάσταση (από την πλευρά της προσφοράς) έτσι ώστε να προωθούν την ανταγωνιστικότητα της τοπικής οικονομίας: Η διαβάθμιση των κριτηρίων σε τρία επίπεδα – βασικό, εξελιγμένο, και άριστο – επιτρέπει και τη σταδιακή αφομοίωσή τους από την αγορά. Επιπρόσθετα, η ανταλλαγή των Καλών Πρακτικών μεταξύ των διαφόρων δημόσιων διοικήσεων ενισχύει τη δυνατότητα για διενέργεια δημόσιων προμηθειών με κοινά κριτήρια.

Σε επίπεδο περιφερειακής διοίκησης, ένας κανονισμός για την ενσωμάτωση περιβαλλοντικών και κοινωνικών κριτηρίων στις δημόσιες προμήθειες θέτει τα ελάχιστα πρότυπα περιβαλλοντικής επίδοσης για τις πιο κοινές ομάδες προϊόντων, όπως για παράδειγμα όλα τα είδη οχημάτων ή υλικών για κατασκευή κτιριακών υποδομών.

Στη χώρα των Βάσκων, η **προστασία του κλίματος** αποτελεί προτεραιότητα για τις δημόσιες προμήθειες, ανεξάρτητα από την ομάδα προϊόντων (χαρτί, πληροφορική και τηλεπικοινωνίες, οχήματα, υπηρεσίες κηπουρικής, υπηρεσίες σίτισης, ταξιδιωτικές υπηρεσίες, σύμβουλοι, κλπ). Εν τούτοις, η ανάπτυξη κριτηρίων για ομάδες προϊόντων με ενεργειακή κατανάλωση, όπως ο οδικός φωτισμός ή οι ενεργειακές υπηρεσίες, συμπεριλαμβάνεται στο πρόγραμμα.

Η **Πόλη San Sebastian**, εταίρος του έργου pro-EE, συμμετέχει επίσης ενεργά στις δραστηριότητες για ΠΔΠ, οι οποίες συντονίζονται από την IHOBÉ. Το 2009, ο οδικός φωτισμός καθώς και η πληροφορική και οι τηλεπικοινωνίες θα αποτελέσουν προτεραιότητα για το San Sebastian.

Επιπλέον, το 2009, η χρήση κοινών κριτηρίων για πράσινες προμήθειες τόσο από ιδιωτικές εταιρείες όσο και από το ευρύ κοινό θα εισαχθούν στο πρόγραμμα, έτσι ώστε να επιτευχθεί περαιτέρω κινητοποίηση της αγοράς και περιορισμός του αντίκτυπου στο περιβάλλον.

Bettina Schäfer

Περισσότερες πληροφορίες:

compra.verde@ihobe.net

bettina.schaefer@ecoinstitut.es

Το pro ► ΕΕ στην Πορτογαλία

Το συμβούλιο του Cascais επενδύει στην αντικατάσταση του δημοτικού στόλου οχημάτων και σε ενεργειακά αποδοτικά δημοτικά κτίρια

Με πρωτοβουλία της Τοπικής Αρχής, το **Cascais θα αντικαταστήσει το δημοτικό του στόλο οχημάτων** με αποδοτικότερα οχήματα. Συνολικά θα αγοραστούν 105 καινούργια οχήματα, 32 από τα οποία είναι εξοπλισμένα με υβριδική τεχνολογία και 73 με μηχανές diesel και πιστοποιημένα σύμφωνα με το πρότυπο EURO IV.

Χάριν αυτής της πρωτοβουλίας, ο δήμος αναμένεται να μειώσει τις εκπομπές CO₂ κατά 177 τόνους ετησίως και παράλληλα να εξοικονομήσει μέχρι και € 120 000 από το ετήσιο κόστος καυσίμου.

Σε ένα δεύτερο τρέχον έργο, το οποίο στοχεύει στην ευαισθητοποίηση και την κοινωνική ευθύνη, το Περιβαλλοντικό Κέντρο "Ponta do Sal" θα επωφεληθεί με ένα **Έργο Περιβαλλοντικής Βελτίωσης**. Τμήμα του σχεδίου δράσης αποτελεί η ανανέωση των συστημάτων εσωτερικού και εξωτερικού φωτισμού. Η τεχνολογία LED θα αντικαταστήσει τους σημερινούς λαμπτήρες ατμών υδραργύρου καθώς και ορισμένες λάμπες πυρακτώσεως για τον εσωτερικό φωτισμό. Επιπλέον, τα συστήματα θέρμανσης, εξαερισμού και κλιματισμού (HVAC) θα βελτιωθούν, οι μονοί υαλοπίνακες θα αντικατασταθούν από διπλούς και ηλιακά συστήματα θα εγκατασταθούν για τη θέρμανση χώρων.

Rogério Ivan

Νέα από την Πορτογαλία

Στην Πορτογαλία, **δύο ομάδες προϊόντων** αναγνωρίστηκαν ως οι πιο ενδιαφέρουσες **για δράσεις κοινών προμηθειών**: τα συστήματα φωτισμού και τα ηλεκτρικά οχήματα με υψηλή ενεργειακή απόδοση. Η Beja, ένας Δήμος της Πορτογαλίας πρόκειται να συμμετάσχει σε κοινή προμήθεια.

Στο στόχο για επίτευξη κοινών προμηθειών, συνέβαλλε η Energia Viva/Exprolix – μια εταιρεία κατασκευής συστημάτων φωτισμού τεχνολογίας LED, που ταυτόχρονα προσφέρει οικονομικές υπηρεσίες για την αρχική επένδυση και συντήρηση – με τη δοκιμαστική εγκατάσταση συστημάτων φωτισμού τεχνολογίας LED σε έναν επιλεγμένο δρόμο κάθε μιας από τις πόλεις Cascais, Torres Vedras and Beja.

Επιπλέον, ιδρύθηκαν **δύο κεντρικοί οργανισμοί** για προμήθειες στην Πορτογαλία: ο AML (Área Metropolitana de Lisboa), ο οποίος αναπτύσσει πλαίσιο συμφωνιών για την προμήθεια διαφόρων προϊόντων για εννέα Δήμους της ευρύτερης περιοχής της Λισσαβόνας, και ο AMAL (Associação de Municípios do Algarve), ο οποίος εργάζεται για την περιοχή Algarve. Πρόσφατα, το INETI (National Institute of Engineering, Technology and Innovation) μαζί με το CENDES (Centre for Sustainable Business Development) ξεκίνησαν μια συνεργασία με τον AML. Στόχος της συνεργασίας είναι η υποστήριξη για την ανάπτυξη και σύνταξη προκηρύξεων που ενσωματώνουν κριτήρια περιβαλλοντικού και ενεργειακού χαρακτήρα.

Paula Trindade

Συντονιστής έργου:

Climate Alliance

Επικοινωνία:

Climate Alliance – European Secretariat
Dr. Andreas Kress
Tel: +49-69-71 71 39-33
a.kress@climatealliance.org

Εταίροι:

Climate Alliance Austria (AT), Upper Austrian Academy for the Environment (AT), Alleanza per il Clima onlus (IT), European Partners for the Environment (EU), Ecoinstitut Barcelona (ES), ICLEI Local Governments for Sustainability (EU), National Institute for Engineering, Technology and Innovation (PT), Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (Ελλάδα)

και οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης από:

Cascais (PT), Ferrara (IT), Frankfurt am Main (DE), Mainz (DE), Μαρούσι (Ελλάδα), Munich (DE), Murcia (ES), Torres Vedras (PT), San Sebastian (ES)

Φωτογραφία εξωφύλλου LED Οδικός Φωτισμός: Εταιρεία BöSha, Γερμανία **Επιμέλεια:** Heike Unterperntinger

Το pro ► ΕΕ συγχρηματοδοτείται από:

Intelligent Energy Europe